

Sikkerhetsdatablad iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykddato: 14.03.2019

Versjon 23

revidert den: 18.09.2018

Avsnitt 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

- **1.1 Produktidentifikator**
- Handelsnavn: **NitraX / Reagent A**
- **Artikkelnummer:** 251993
- **1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes**
- **Bruk av stoffet/ tilberedning** Reagens for vannanalyse
- **1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**
- **Produsent/leverandør:**
Xylem Analytics Germany GmbH
WTW
Dr.-Karl-Slevogt-Straße 1
82362 Weilheim
Germany
Tel. +49 881 183-0
- **Avdeling for nærmere informasjon:** E-Mail: Info.WTW@Xyleminc.com
- **1.4 Nødtelefonnummer** Chemtrec (USA & Canada) 800-424-9300 (INTERNATIONAL) 001 703-527-3887

Avsnitt 2: Fareidentifikasjon

- **2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen**
- **Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008**

GHS05 Etsende virkning

Met. Corr.1 H290 Kan være etsende for metaller.
Skin Corr. 1A H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
Eye Dam. 1 H318 Gir alvorlig øyeskade.

- **2.2 Merkingselementer**
- **Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008** Produktet er klassifisert og merket i henhold til CLP-forordningen.
- **Farepiktogrammer**

GHS05

- **Varselord** Fare
- **Farebestemmende komponenter ved etikettering:**
svovelsyre 86 %
- **Faresetninger**
H290 Kan være etsende for metaller.
H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
- **Sikkerhetssetninger**
P260 Ikke pust inn tåke/damp/sprøytetåke.
P280 Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller.
P301+P330+P331 VED SVELGING: Skyll munnen. IKKE framkall brekning.
P303+P361+P353 IF ON SKIN (or hair): Take off immediately all contaminated clothing. Rinse skin with water or shower.
P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
P310 Kontakt umiddelbart en lege.
- **2.3 Andre farer** Etseskader må behandles umiddelbart, ellers kan det oppstå sår som har vanskelig for å gro.

(fortsett på side 2)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 14.03.2019

Versjon 23

revidert den: 18.09.2018

Handelsnavn: NitraX / Reagent A

(fortsatt fra side 1)

Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Denne blandingen inneholder ingen stoffer som regnes som persistente, bioakkumulerende eller toksiske (PBT), eller som svært persistente og svært bioakkumulerende (vPvB), i henhold til kriteriene i REACH-forskriftens vedlegg XIII.

Avsnitt 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

- 3.2 Stoffblandinger
- Beskrivelse: svovelsyreløsning

Farlige innholdsstoffer:

CAS: 7664-93-9 EINECS: 231-639-5 EF-nummer: 016-020-00-8 Registreringsnummer: 01-2119458838-20-XXXX	svovelsyre	 Met. Corr.1, H290; Skin Corr. 1A, H314	80-90%
--	------------	--	--------

- Ytterligere informasjon: Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

- 4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak
- Generelle informasjon: Klær som er tilsølt med produktet må fjernes omgående.
- Etter innånding: Frisklufttilførsel, ved besvær oppsøkes lege.
- Etter hudkontakt:
 - Vask straks av med polyetylglykol 400.
 - Vask straks av med mye vann.
 - Legebehandling er nødvendig straks, da ikke behandlede etsinger fører til sår som er vanskelig å helbrede.
- Etter øyekontakt:
 - Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann.
 - Tilkall lege straks.
- Etter svelging:
 - Skyll munnen og drikk rikelig med vann.
 - Ikke få pasienten til å kaste opp. Tilkall lege straks.
- 4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede
 - svimerker
 - ved innånding:
 - mulige skader på berørte slimhinner
 - Hoste
 - Åndedrettsbesvær
 - ved svelging:
 - brekninger
 - diaré
 - smarter
 - narkotiske forhold
 - Sterk etsende virkning.
 - Kramper
- Farer
 - Fare for besvimelse.
 - Fare for mageperforasjon.
 - Fare for lungeødem.
- 4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig
 - Ved svelging, hhv. oppkast, fare for inntrenging i lungene.
 - Senere kontroll mht lungebetennelse og lungeødem.

Avsnitt 5: Brannslukkingstiltak

- 5.1 Slukningsmidler
- Egnede slukningsmidler:
 - Brannslukningstiltak tilpasses omgivelsene.
 - CO₂, sand, slukkepulver.
- Av sikkerhetsgrunner ikke egnede slukningsmidler: Vann
- 5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen
 - Produktet er ikke brennbart.
 - Ved opphetning og i tilfelle av brann er dannelse av giftige gasser mulig.

(fortsatt på side 3)

— NO —

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 14.03.2019

Versjon 23

revidert den: 18.09.2018

Handelsnavn: NitraX / Reagent A

(fortsatt fra side 2)

Under brann kan det frisettes:

Svoveloksyder (SO_x)

- **5.3 Råd til brannmannskaper**

- **Spesielt verneutstyr:**

Bær åndedrettsbeskyttelse egnet for omgivelsesluften.

Bær hel beskyttelsesdrakt.

- **Ytterligere informasjon**

Samle sammen kontaminert slukningsvann for seg, må ikke komme ned i kloakker eller avløp.

Utbrente rester og kontaminert slukningsvann må bortskaffes i.h.t. myndighetenes forskrifter.

Brann i omgivelsene kan frigjøre farlig damp.

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

- **6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner**

- **Råd til andre personer enn nødhjelpspersonell:**

Ta på beskyttelsesdrakt. Hold ubeskyttede personer borte.

Unngå kontakt med stoffet.

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

Bruk åndedrettsbeskyttelse ved innvirkning av damper/støv/aerosol.

- **Råd til nødhjelpspersonell:** Verneutstyr: se avsnitt 8

- **6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø** Forhindre at produktet kommer ned i kloakk eller vassdrag.

- **6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing**

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

Nøytraliser med fortynnet natriumhydroksidløsning.

Absorber med væskeabsorberende materiale (sand, diatomitt eller universalbindere).

Bortskaff kontaminert materiale som avfall i.h.t. punkt 13.

- **6.4 Henvisning til andre avsnitt**

Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.

Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

Avsnitt 7: Håndtering og lagring

- **7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering**

- **Råd om trygg håndtering:**

Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen.

Unngå aerosoldannelse.

- **Hygienetiltak:**

Gasser/damper/aerosoler må ikke innåndes.

Må ikke komme i kontakt med øyne, huden eller klær.

Tilsølte klær må fjernes straks.

Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.

Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet.

- **7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter**

- **Lagring:**

- **Krav til lagerrom og beholdere:** Lagres på et kjølig sted.

- **Informasjoner om felles lagring:**

Lagres adskilt fra metaller.

Må ikke lagres sammen med alkalier (lut).

Lagres adskilt fra brennbare stoffer.

- **Ytterligere informasjon om lagervilkårene:**

Lagres kjølig og tørt i godt tillukkede beholdere.

Beskyttes mot varme og direkte solpåvirkning.

Beskyttes mot lyspåvirkning.

Beskyttes mot luftfuktighet og vann.

Produktet er hygroskopisk.

Lagres tørt.

- **Anbefalt lagertemperatur:** 20°C +/- 5°C

- **7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

— NO —
(fortsatt på side 4)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 14.03.2019

Versjon 23

revidert den: 18.09.2018

Handelsnavn: NitraX / Reagent A

(fortsatt fra side 3)

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1 Kontrollparametrer

· **Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:**

CAS: 7664-93-9 svovelsyre

AG	Langtidsverdi: 0,1 mg/m ³
K E	

· **Tilleggsinformasjon:** IOELV = Veiledende yrkeshygienisk grenseverdi

· DNEL-verdier

Avledet uten virkning (DNEL)

CAS: 7664-93-9 svovelsyre

Inhalativ	DNEL	0,1 mg/m ³ (Worker / acute / local effects)
		0,05 mg/m ³ (Worker / acute / systemic effects)

· Anbefalte overvåkingsprosedyrer:

Metodene for måling av atmosfæren på arbeidsplassen må oppfylle kravene i standardene DIN EN 482 og DIN EN 689.

· PNEC-verdier

Beregnet konsentrasjon uten virkning (PNEC)

CAS: 7664-93-9 svovelsyre

PNEC	8,8 mg/l (Sewage treatment plant)
	0,00025 mg/l (Marine water)
	0,0025 mg/l (Fresh water)
PNEC	0,002 mg/kg (Marine sediment)
	0,002 mg/kg (Fresh water sediment)

· **Ytterligere informasjon:** Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.

8.2 Eksponeringskontroll

· Tekniske tiltak:

Tekniske tiltak og egnede arbeidsforhold bør prioriteres før bruk av personlig verneutstyr.
Se punkt 7.

· Personlig verneutstyr:

· **Åndedrettsvern:** Bruk åndedrettsbeskyttelse ved innvirkning av damper/støv/aerosol.

· **Anbefalt filterapparat for kort tids bruk:** Kombinasjonsfilter B-P2

· Håndvern:

Hansker - motstandsdyktig mot syre

Det anbefales forebyggende hudbeskyttelse gjennom bruk av hudbeskyttelsesmiddel.

Etter bruk av hansker må man benytte hudrense- og hudpleiemidler.

· hanskemateriale

Butylkautsjuk

Fluorkautsjuk (Viton)

Anbefalt materialtykkelse: $\geq 0,7$ mm

· gjennomtrengingstid for hanskemateriale

Verdi for gjennomtrengelighet: Level ≤ 1 (10 min)

Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.

· **Øyevern:** Tettsittende vernebrille

· **Kroppvern:** Beskyttelsesdrakt, motstandsdyktig mot syre

· **begrenset og kontrollert miljøeksponering** Forhindre at produktet kommer ned i kloakk eller vassdrag.

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

· Utseende:

Form:	Flytende
Farge:	Fargeløs

· **Lukt:** Uten lukt

· **Luktterskel:** Ikke brukbar.

(fortsatt på side 5)

— NO —

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 14.03.2019

Versjon 23

revidert den: 18.09.2018

Handelsnavn: NitraX / Reagent A

(fortsatt fra side 4)

· pH-verdi ved 20°C:	< 1
· Smeltepunkt/smelteområde:	Ikke bestemt.
· Kokepunkt/kokeområde:	Ikke bestemt.
· Flammepunkt:	Ikke brukbar.
· Antennelighet (fast, gassformet):	Ikke brukbar.
· Spaltningstemperatur:	Ikke bestemt.
· Selvantennelighet:	Produktet er ikke selvantennelig.
· Eksplisjonsfare:	Produktet er ikke eksplisjonsfarlig.
· Eksplisjionsgrenser:	
Nedre:	Ikke brukbar.
Øvre:	Ikke brukbar.
· Oksidasjonsegenskaper:	Oksideringspotensial
· Damptrykk:	Ikke bestemt.
· Tetthet ved 20°C:	1,8 g/cm ³
· Relativ tetthet:	Ikke bestemt.
· Damptetthet:	Ikke bestemt.
· Fordampingshastighet:	Ikke bestemt.
· Løslighet i / blandbarhet med vann:	Fullstendig blandbar.
· Fordelingskoeffisient (n-oktanol/vann):	Ikke bestemt.
· Viskositet:	Ikke bestemt.
· Løsningsmiddelandel:	
Organiske løsningsmidler:	0,0 %
Vann:	> 10 %
· 9.2 Andre opplysninger	Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** se avsnitt 10,3
- **10.2 Kjemisk stabilitet** Stabil ved omgivelsestemperatur.
- **10.3 Risiko for farlige reaksjoner**
 - Korrosiv overfor metaller.
 - Reaksjoner med metaller, med dannelse av vannstoff.
 - Ved fortytning: ha syre i vannet, aldri omvendt.
 - Ved fortytning eller oppløsning i vann inntreffer alltid sterk oppvarming.
 - Reaksjoner med reduksjonsmidler.
 - Reaksjoner med oksydationsmidler.
 - Reaksjoner med halogenerte forbindelser.
 - Reagerer med syrer og baser (lut).
 - Reagerer med ammoniakk (NH₃).
 - Reaksjoner med peroksider.
- **10.4 Forhold som skal unngås** Sterk oppvarming (nedbrytning)
- **10.5 Uforenlige materialer**
 - metaller
 - brennbare stoffer
 - organiske løsemidler
- **10.6 Farlige nedbrytingsprodukter** se avsnitt 5

Avsnitt 11: Toksikologiske opplysninger

- **11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger**
- **Akutt giftighet** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

(fortsatt på side 6)

— NO —

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 14.03.2019

Versjon 23

revidert den: 18.09.2018

Handelsnavn: NitraX / Reagent A

(fortsatt fra side 5)

· Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:		
CAS: 7664-93-9 svovelsyre		
Oral	LD50	2140 mg/kg (rotte) (IUCLID)
	LC 50	510 mg/m ³ /2h (rotte) IUCLID

- **Primær irritasjonsvirkning:**
- **Hudetsing/hudirritasjon**
Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
- **Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon**
Gir alvorlig øyeskade.
Risiko for blindhet!
- **Sensibilisering ved innånding eller hudkontakt** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:**
- **CMR-virkninger (kreftfremkallende virkninger, arvestoffskadelige og reproduksjonsskadelige virkninger)**
Følgende uttalelser gjelder blandingen:
 - **Arvestoffskadelig virkning på kjønnseller** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - **Kreftfremkallende egenskap** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - **Reproduksjonstoksitet** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **STOT – enkelteksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **STOT – gjentatt eksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Aspirasjonsfare** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Mer informasjon om toksitet:**
Ved svelgning sterk etsende virkning av munnhulen og svelget, såvel som fare for perforasjon av spiserøret og magen. Aerosolen er etsende for øynene, huden og luftveiene. Inhalasjon av aerosoler kan føre til lungeødem.
Svovelsyre: nedbrytning av tennene, kreft

Avsnitt 12: Økologiske opplysninger

· 12.1 Giftighet

· Akvatisk toksitet:	
CAS: 7664-93-9 svovelsyre	
EC50	>100 mg/l/48h (Daphnia magna) (OECD 202) (ECHA)
LC50	16–29 mg/l/96h (Lepomis macrochirus) (Merck)

- **Toksitet for bakterier** sulfater toksitet > 2,5 g/l
- **Øvrig informasjon:**
giftig for fisk
sulfater > 7 g/l
- **12.2 Persistens og nedbrytbarhet .**
- **Ytterligere informasjon:**
Blanding av uorganiske forbindelser.
Metodene for bestemmelse av biologisk nedbrytbarhet gjelder ikke uorganiske stoffer.
- **12.3 Bioakkumuleringsevne** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.4 Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
Denne blandingen inneholder ingen stoffer som regnes som persistente, bioakkumulerende eller toksiske (PBT), eller som svært persistente og svært bioakkumulerende (vPvB), i henhold til kriteriene i REACH-forskriftens vedlegg XIII.
- **12.6 Andre skadevirkninger**
Skadelig virkning som følge av endret pH.
Danner etsende blandinger med vann selv ved fortynning.
Bør helst ikke tilføres miljøet. Emisjon i miljøet bør unngås.
- **Vannfare:**
Ikke la stoffet komme ufortynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.
Må ikke komme ufortynnet eller unøytralisert ned i spillvann eller i avløpsgrøft.

— NO —
(fortsatt på side 7)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 14.03.2019

Versjon 23

revidert den: 18.09.2018

Handelsnavn: NitraX / Reagent A

(fortsatt fra side 6)

Avsnitt 13: Sluttbehandling

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Anbefaling:

Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke komme ned i kloakk.
Overgis oppsamling av spesialavfall eller bringes til oppsamlingssted for problemavfall.

Europeiske avfallslisten

16 05 07* kasserte uorganiske kjemikalier som består av eller inneholder farlige stoffer

Ikke rengjort emballasje:

Anbefaling: Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.

Anbefalt rengjøringsmiddel: Vann, eventuelt med tilsetning av rengjøringsmidler.

Avsnitt 14: Transportopplysninger

14.1 UN-nummer:

ADR, IMDG, IATA

UN1830

14.2 FN-forsendelsesnavn

ADR

1830 SVOVELSYRE

IMDG, IATA

SULPHURIC ACID

14.3 Transportfareklasse(r)

ADR

klasse

8 (C1) Etsende stoffer

Fareseddel

8

IMDG, IATA

Class

8 Etsende stoffer

Label

8

14.4 Emballasjegruppe:

ADR, IMDG, IATA

II

14.5 Miljøfarer

Ikke brukbar.

14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Kemler-tall:

Advarsel: Etsende stoffer

EMS-nummer:

80

Segregation groups

F-A,S-B

Stowage Category

Acids

Stowage Code

E

SW15 For metal drums, stowage category B.

14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ikke brukbar.

Transport/ytterligere informasjon:

ADR

Begrenset mengde (LQ)

1L

Unntatte mengder (EQ)

Kode: E2

Maksimal nettovekt per inneremballasje: 30 ml

Maksimal nettovekt per ytteremballasje: 500 ml

Transportkategori

2

Tunnel restriksjonskode

E

(fortsatt på side 8)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 14.03.2019

Versjon 23

revidert den: 18.09.2018

Handelsnavn: NitraX / Reagent A

(fortsatt fra side 7)

• IMDG • Limited quantities (LQ) • Excepted quantities (EQ)	1L Code: E2 Maximum net quantity per inner packaging: 30 ml Maximum net quantity per outer packaging: 500 ml
--	---

Avsnitt 15: Opplysninger om regelverk

- **15.1 Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen**

- **EF-forordning nr. 1005/2009 om stoffer som bryter ned ozonlaget:**

ingen av innholdsstoffene er listet opp

- **Direktiv 2012/18/EU (SEVESO III):**

- **Navngitte farlige stoffer - vedlegg I** ingen av innholdsstoffene er listet opp

- **Forordning (EF) nr. 1907/2006 VEDLEGG XVII** Begrensninger: 3

- **EU-forordning nr. 649/2012**

ingen av innholdsstoffene er listet opp

- **Nasjonale forskrifter:**

- **Informasjoner om arbeidsinnskrenkning:** Observér beskjeftigelsesinnskrenkningene for ungdommer.

- **15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

* Avsnitt 16: Andre opplysninger

Opplysningene er basert på vårt kjennskap i dag. De utgjør dog ingen forsikring om produktegenskaper og er ikke grunnlag for noe kontraktsmessig rettsforhold.

- **Relevante satser**

H290 Kan være etsende for metaller.

H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

- **Opplæringstips** Operatører og fraktførere må gis tilstrekkelig informasjon, instruksjoner og opplæring

- **Forkortelser og akronymer:**

STOT: spesifikk målorgantoksitet

SE: enkelteksponering

RE: gjentatt eksponering

EC50: halvparten av maksimal effektiv konsentrasjon

IC50: halvparten av maksimal inhiberende konsentrasjon

NOEL eller NOEC: Ingen observert effektnivå eller -konsentrasjon

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)

PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Met. Corr. 1: Etsende for metaller – Kategori 1

Skin Corr. 1A: Hudetsing/hudirritasjon – Kategori 1A

Eye Dam. 1: Alvorlig øyeskade / øyeirritasjon – Kategori 1

- **Kilder** Data er hentet fra sikkerhetsdatablader, referansemateriale og faglitteratur.

- *** Data forandret i forhold til forrige versjon**

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykddato: 27.08.2018

Versjon 24

revidert den: 27.08.2018

Avsnitt 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

- **1.1 Produktidentifikator**
- **Handelsnavn:** Vario Nitrate Chromotropic
- **Artikkelnummer:** 251993
- **1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes**
- **Bruk av stoffet/ tilberedning** Reagens for vannanalyse
- **1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**
- **Produsent/leverandør:**
Xylem Analytics Germany GmbH
WTW
Dr.-Karl-Slevogt-Straße 1
82362 Weilheim
Germany
Tel. +49 881 183-0
- **Avdeling for nærmere informasjon:** E-Mail: Info.WTW@Xyleminc.com
- **1.4 Nødtelefonnummer** Chemtrec (USA & Canada) 800-424-9300 (INTERNATIONAL) 001 703-527-3887

Avsnitt 2: Fareidentifikasjon

- **2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen**
- **Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008** Produktet er ikke klassifisert i henhold til CLP-forordningen.
- **2.2 Merkingselementer**
- **Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008** bortfaller
- **Farepiktogrammer** bortfaller
- **Varselord** bortfaller
- **Faresetninger** bortfaller
- **Ytterligere informasjon:**
EUH210 Sikkerhetsdatablad er tilgjengelig på anmodning.
- **2.3 Andre farer** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
Denne blandingen inneholder ingen stoffer som regnes som persistente, bioakkumulerende eller toksiske (PBT), eller som svært persistente og svært bioakkumulerende (vPvB), i henhold til kriteriene i REACH-forskriftens vedlegg XIII.

Avsnitt 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

- **3.2 Stoffblandinger**
- **Beskrivelse:** Blanding av organiske og uorganiske forbindelser

- **Farlige innholdsstoffer:**

CAS: 5808-22-0	Disodium 4,5-dihydroxynaphthalene-2,7-disulphonate	2,5-5%
EINECS: 204-972-9	⚠ Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319; STOT SE 3, H335	

- **Ytterligere informasjon:** Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

- **4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**
- **Generelle informasjon:** Klær som er tilsølt med produktet må fjernes omgående.
- **Etter innånding:** Sørg for frisk luft.
- **Etter hudkontakt:** Vask straks med vann og sepe og skylld godt etterpå.
- **Etter øyekontakt:** Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann og tilkall lege.

(fortsett på side 2)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 27.08.2018

Versjon 24

revidert den: 27.08.2018

Handelsnavn: Vario Nitrate Chromotropic

(fortsatt fra side 1)

- **Etter svelging:**
Skyll munnen og drikk rikelig med vann.
Sørg for legebehandling.
Ved fortsatt besvær må lege konsulteres.
- **4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede**
ved innånding:
irriterte slimhinner
Hoste
Åndedrettsbesvær
ved svelging:
Kvalme
brekninger
- **Henvisninger for legen:** Sulfitter er sterke allergener.
- **4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 5: Brannslukkingstiltak

- **5.1 Slukningsmidler**
- **Egnede slukningsmidler:** Brannslukningstiltak tilpasses omgivelsene.
- **5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen**
Produktet er ikke brennbar.
Ved opphetning og i tilfelle av brann er dannelse av giftige gasser mulig.
Under brann kan det frisettes:
nitrogenoksider (NOx)
Svoveloksyder (SOx)
NH₃
- **5.3 Råd til brannmannskaper**
- **Spesielt verneutstyr:**
Bær åndedrettsbeskyttelse egnet for omgivelsesluften.
Bær hel beskyttelsesdrakt.
- **Ytterligere informasjon**
Samle sammen kontaminert slukningsvann for seg, må ikke komme ned i kloakker eller avløp.
Utbrente rester og kontaminert slukningsvann må bortskaffes i.h.t. myndighetenes forskrifter.
Brann i omgivelsene kan frigjøre farlig damp.

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

- **6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner**
- **Råd til andre personer enn nødhjelpspersonell:**
Ta på beskyttelsesdrakt. Hold ubeskyttede personer borte.
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
- **Råd til nødhjelpspersonell:** Verneutstyr: se avsnitt 8
- **6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø** Forhindre at produktet kommer ned i kloakk eller vassdrag.
- **6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing**
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
Ta opp mekanisk.
Bortskaff kontaminert materiale som avfall i.h.t. punkt 13.
- **6.4 Henvisning til andre avsnitt**
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.
Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

Avsnitt 7: Håndtering og lagring

- **7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering**
- **Råd om trygg håndtering:** Unngå støvdannelse.
- **Hygienetiltak:**
Normale sikkerhetstiltak ved omgang med kjemikalier må overholdes.
Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.
Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet.

(fortsatt på side 3)

— NO —

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 27.08.2018

Versjon 24

revidert den: 27.08.2018

Handelsnavn: Vario Nitrate Chromotropic

(fortsatt fra side 2)

- **7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter**
- **Lagring:**
- **Krav til lagerrom og beholdere:** Lagres på et kjølig sted.
- **Informasjoner om felles lagring:** Ikke nødvendig.
- **Ytterligere informasjoner om lagervilkårene:**
Beskyttes mot varme og direkte solpåvirkning.
Beskyttes mot lyspåvirkning.
Lagres tørt.
Beskyttes mot luftfuktighet og vann.
- **Anbefalt lagertemperatur:** 20°C +/- 5°C
- **7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

· 8.1 Kontrollparametrer

- **Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:**

CAS: 14808-60-7 Quartz (SiO₂)

AG Langtidsverdi: 0,3* 0,1** mg/m³
K, *Totalstøv, **respirabelt støv

· DNEL-verdier

CAS: 57-13-6 Urea

Oral	DNEL	42 mg/kg (Consumer / acute / systemic effects)
		42 mg/kg (Consumer / long-term / systemic effects)
Dermal	DNEL	580 mg/kg (Worker / acute / systemic effects)
		580 mg/kg (Worker / long-term / systemic effects)
		580 mg/kg (Consumer / acute / systemic effects)
Inhalativ	DNEL	580 mg/kg (Consumer / long-term / systemic effects)
		292 mg/m ³ (Worker / acute / systemic effects)
		292 mg/m ³ (Worker / long-term / systemic effects)
		125 mg/m ³ (Consumer / acute / systemic effects)
		125 mg/m ³ (Consumer / long-term / systemic effects)

· PNEC-verdier

CAS: 57-13-6 Urea

PNEC 0,047 mg/l (Fresh water)

- **Ytterligere informasjoner:** Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.

· 8.2 Eksponeringskontroll

· Tekniske tiltak:

Tekniske tiltak og egnede arbeidsforhold bør prioriteres før bruk av personlig verneutstyr.
Se punkt 7.

· Personlig verneutstyr:

- **Åndedrettsvern:** Bruk åndedrettsbeskyttelse ved innvirkning av damper/støv/aerosol.

- **Anbefalt filterapparat for kort tids bruk:** Filter P1

· Håndvern:

Det anbefales forebyggende hudbeskyttelse gjennom bruk av hudbeskyttelsesmiddel.
Etter bruk av hansker må man benytte hudrense- og hudpleiemidler.

· hanskemateriale

Nitrilkautsjuk

Anbefalt materialtykkelse: ≥ 0,11 mm

· gjennomtrengingstid for hanskemateriale

Verdi for gjennomtrengelighet: Level ≤ 1 (10 min)

Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.

· Øyevern:

Vernebrille

brukes mot virkningen av damp/støv

- **Kroppvern:** Arbeidsbeskyttelsesdrakt

(fortsatt på side 4)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 27.08.2018

Versjon 24

revidert den: 27.08.2018

Handelsnavn: Vario Nitrate Chromotropic

(fortsatt fra side 3)

- **begrenset og kontrollert miljøeksponering** Forhindre at produktet kommer ned i kloakk eller vassdrag.

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

· 9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper	
· Utseende:	
Form:	Pulver
Farge:	Lysebrun
· Lukt:	Svak, karakteristisk
· Luktterskel:	Ikke bestemt.
· pH-verdi (15 g/l) ved 20°C:	7,2
· Smeltepunkt/smelteområde:	Ikke bestemt.
· Kokepunkt/kokeområde:	Ikke bestemt.
· Flammepunkt:	Ikke brukbar.
· Antennelighet (fast, gassformet):	Produktet er ikke brennbart.
· Spaltningstemperatur:	Ikke bestemt.
· Selvantennelighet:	Produktet er ikke selvantennelig.
· Eksplisjonsfare:	Produktet er ikke eksplisjonsfarlig.
· Eksplisjonsgrenser:	
Nedre:	Ikke brukbar.
Øvre	Ikke brukbar.
· Oksidasjonsegenskaper:	ingen
· Damptrykk:	Ikke brukbar.
· Tetthet:	Ikke bestemt.
· Relativ tetthet:	Ikke bestemt.
· Damptetthet:	Ikke brukbar.
· Fordampingshastighet:	Ikke brukbar.
· Løslighet i / blandbarhet med vann:	Delvis uløselig.
· Fordelingskoeffisient (n-oktanol/vann):	Ikke brukbar.
· Viskositet:	Ikke brukbar.
· Løsningsmiddelandel:	
Organiske løsningsmidler:	0,0 %
Andel faste stoffer:	100,0 %
· 9.2 Andre opplysninger	Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** se avsnitt 10,3
- **10.2 Kjemisk stabilitet** Stabil ved omgivelsestemperatur.
- **10.3 Risiko for farlige reaksjoner** Reagerer med sterke alkaliske og oksiderende stoffer.
- **10.4 Forhold som skal unngås** Sterk oppvarming (nedbrytning)
- **10.5 Uforenlige materialer** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.6 Farlige nedbrytingsprodukter**
Ammoniakk
Ved brann: se del 5

Avsnitt 11: Toksikologiske opplysninger

- **11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger**
- **Akutt giftighet** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

(fortsatt på side 5)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 27.08.2018

Versjon 24

revidert den: 27.08.2018

Handelsnavn: Vario Nitrate Chromotropic

(fortsatt fra side 4)

· Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:		
CAS: 57-13-6 Urea		
Oral	LD50	8471 mg/kg (rotte)
Dermal	LD50	8200 mg/kg (rotte)
· Primær irritasjonsvirkning:		
· Hudetsing/hudirritasjon Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.		
· Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.		
· Sensibilisering ved innånding eller hudkontakt Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.		
· Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:		
· CMR-virkninger (kreftfremkallende virkninger, arvestoffskadelige og reproduksjonsskadelige virkninger) Følgende uttalelser gjelder blandingen:		
· Arvestoffskadelig virkning på kjønnseller Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.		
· Kreftfremkallende egenskap Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.		
· Reproduksjonstoksitet Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.		
· STOT – enkelteksponering Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.		
· STOT – gjentatt eksponering Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.		
· Aspirasjonsfare Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.		
· Mer informasjon om toksitet: Ved sakkyndig omgang og formålsriktig bruk har produktet, etter våre erfaringer og etter de informasjonen som foreligger hos oss, ingen helseskadelige virkninger.		
· Erfaringer med mennesker: CAS 14808-60-7: Kan skade lungene.		

Avsnitt 12: Økologiske opplysninger

· 12.1 Giftighet	
· Akvatisk toksitet:	
CAS: 57-13-6 Urea	
EC50	> 10000 mg/l/24h (Daphnia magna) (IUCLID)
LC50	> 6810 mg/l/96h (Leuciscus idus) (IUCLID)
· Toksitet for bakterier	
CAS: 57-13-6 Urea	
EC5	> 10000 mg/l (Pseudomonas putida) (16 h)
· 12.2 Persistens og nedbrytbarhet	
CAS: 57-13-6 Urea	
OECD 302 B	96% / 16d (.) (Zahn-Wellens / EMPA Test)
· 12.3 Bioakkumuleringsevne Pow = n-oktanol/vannfordelingskoeffisient log Pow < 1 = Konsentreres ikke i organismer.	
CAS: 57-13-6 Urea	
log Pow	-1,59 (.) (OECD 107, 25°C)
CAS: 5808-22-0 Disodium 4,5-dihydroxynaphthalene-2,7-disulphonate	
log Pow	- 4,48 (.) (calculated) (anhydrous substance)
· 12.4 Mobilitet i jord Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.	
· 12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering Denne blandingen inneholder ingen stoffer som regnes som persistente, bioakkumulerende eller toksiske (PBT), eller som svært persistente og svært bioakkumulerende (vPvB), i henhold til kriteriene i REACH-forskriftens vedlegg XIII.	
· 12.6 Andre skadevirkninger Bør helst ikke tilføres miljøet. Emisjon i miljøet bør unngås.	
· Vannfare: Ikke la stoffet komme ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker, heller ikke i små mengder. Fare for drikkevann allerede ved utstrømning av meget små mengder i marken.	

— NO —
(fortsatt på side 6)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 27.08.2018

Versjon 24

revidert den: 27.08.2018

Handelsnavn: Vario Nitrate Chromotropic

(fortsatt fra side 5)

Avsnitt 13: Sluttbehandling

· 13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

· Anbefaling:

Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke komme ned i kloakk.
Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.

· Europeiske avfallslisten

16 05 09 andre kasserte kjemikalier enn dem nevnt i 16 05 06, 16 05 07 eller 16 05 08

· Ikke rengjort emballasje:

· Anbefaling: Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.

Avsnitt 14: Transportopplysninger

· 14.1 UN-nummer:

· ADR, IMDG, IATA

bortfaller

· 14.2 FN-forsendelsesnavn

· ADR, IMDG, IATA

bortfaller

· 14.3 Transportfareklasse(r)

· ADR, IMDG, IATA

· klasse

bortfaller

· 14.4 Emballasjegruppe:

· ADR, IMDG, IATA

bortfaller

· 14.5 Miljøfarer

Ikke brukbar.

· 14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Ikke brukbar.

· 14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ikke brukbar.

· Transport/ytterligere informasjon:

Ikke farlig gods iflg. ovenstående forordninger.

Avsnitt 15: Opplysninger om regelverk

· 15.1 Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

· EF-forordning nr. 1005/2009 om stoffer som bryter ned ozonlaget:

ingen av innholdsstoffene er listet opp

· Direktiv 2012/18/EU (SEVESO III):

· Navngitte farlige stoffer - vedlegg I ingen av innholdsstoffene er listet opp

· Informasjoner om arbeidsinnskrenkning: Ikke nødvendig.

· 15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

Avsnitt 16: Andre opplysninger

Opplysningene er basert på vårt kjennskap i dag. De utgjør dog ingen forsikring om produktegenskaper og er ikke grunnlag for noe kontraktsmessig rettsforhold.

· Relevante satser

H315 Irriterer huden.

H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

· **Opplæringstips** Operatører og fraktførere må gis tilstrekkelig informasjon, instruksjoner og opplæring

· Forkortelser og akronymer:

EC50: halvparten av maksimal effektiv konsentrasjon

IC50: halvparten av maksimal inhiberende konsentrasjon

NOEL eller NOEC: Ingen observert effektnivå eller -konsentrasjon

(fortsatt på side 7)

— NO —

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 27.08.2018

Versjon 24

revidert den: 27.08.2018

Handelsnavn: Vario Nitrate Chromotropic

(fortsatt fra side 6)

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)

PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

STOT: spesifikk målorgantoksisitet

SE: enkelttekspnering

RE: gjentatt eksponering

Skin Irrit. 2: Hudetsing/hudirritasjon – Kategori 2

Eye Irrit. 2: Alvorlig øyeskade / øyeirritasjon – Kategori 2

STOT SE 3: Giftvirkning på bestemte organer (enkeltekspnering) – Kategori 3

· Kilder

Data er hentet fra sikkerhetsdatablader, referansemateriale og faglitteratur.

IUCLID (International Uniform Chemical Information Database)

· * Data forandret i forhold til forrige versjon

— NO —